

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI W 2021r. GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA
RODZINY W GMINIE GÓRA KALWARIA NA LATA 2019 – 2021,**
przyjętego Uchwałą Rady Miejskiej Góry Kalwarii Nr X/68/2019 z dnia 27 marca 2019r.

CEL PROGRAMU

Celem programu jest wypracowanie spójnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. Umieszczenie dziecka w formach pieczy zastępczej ma być ostatecznością, po wykorzystaniu przez gminę wszystkich możliwych form wsparcia.

Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej (pracownik socjalny, asystent rodziny), zmierzających do przywrócenia naturalnych więzi i normalizacji życia rodzinnego. W swoich działaniach pracownicy socjalni, asystenci rodziny mają za zadanie wspieranie i wspomaganie, a nie zastępowanie rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo wychowawczych. Dla osiągnięcia tego celu przyjęto następujące cele szczegółowe:

- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny,
- zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących,
- zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży,
- zapobieganie uzależnieniom od środków psychoaktywnych,
- wsparcie interdyscyplinarne dzieci i rodzin.

ADRESACI PROGRAMU

Odbiorcami programu są rodziny zamieszkałe na terenie gminy Góra Kalwaria, przejawiające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki, przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

DIAGNOZA

W 2021 roku z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii, w oparciu o zapisy ustawy o pomocy społecznej, skorzystało 388 rodzin w tym 102 rodziny z dziećmi, z czego 36 rodzin z dziećmi z terenów wiejskich. Ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych z pomocy skorzystały 33 rodziny, w tym: 19 rodzin niepełnych i 12 rodzin wielodzietnych. Najwyższy współczynnik przyznanej pomocy udzielony był z powodu ubóstwa aż w 177 rodzinach. Pozostałe powody udzielenia wsparcia dla rodzin to: niepełnosprawność,

Ośrodek Pomocy Społecznej

ul.Pijarska 40, 05-530 Góra Kalwaria

Dział Pomocy Środowiskowej, tel. 22 37 59 371, ops@gorakalwaria.pl

bezrobocie, długotrwała choroba, potrzeba ochrony macierzyństwa, uzależnienia, przemoc w rodzinie, doświadczenie sytuacji kryzysowej, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, zdarzenia losowe oraz trudność w integracji osób które otrzymały status uchodźcy.

W ramach Wieloletniego Gminnego Programu Osłonowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, w 2021 roku z tej formy pomocy skorzystały 303 osoby, w tym: 157 dzieci i 146 osób dorosłych. Ponadto wspierano rodziny poprzez wypłatę świadczeń: rodzinnych (zasiłki rodzinne, dodatki do zasiłków rodzinnych), pielęgnacyjnych (zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze), rodzicielskich, zapomóg z tytułu urodzenia dziecka, świadczeń „Za życiem”, świadczeń wychowawczych (500+), świadczeń z programu Dobry Start, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, dodatków mieszkaniowych, stypendiów i zasiłków szkolnych.

PODEJMOWANE DZIAŁANIA

Rodziny, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej otrzymywały wsparcie asystenta, co jest realizowane zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składających się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny tj. rodziców, dzieci, czemu służy indywidualne podejście do rodziny i jej problemów. Asystent nie przejmuje działań za rodzinę, jedynie ją wspiera w wykonywaniu określonych obowiązków jak również w podjętych działaniach pokazuje jakie efekty przyniesie ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przyniosły one zamierzone efekty.

W 2021 roku Ośrodek zatrudniał dwóch asystentów na 1/1 i 1/2 etatu, którzy aktywnie wspierali 27 rodzin w pełnieniu funkcji rodzicielskiej, opiekuńczej, prowadzeniu gospodarstwa domowego, radzenia sobie w przewyżczeniu sytuacji kryzysowych. Asystent rodziny zajmował się niezależnie od pracowników socjalnych wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Głównym celem asystenta jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Praca asystenta ma charakter kompleksowy. Asystenci dbali o rozwiązywanie podstawowych problemów socjalnych rodzin (mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych itp.) a także wspierali w podejmowaniu aktywności społecznej i zawodowej. Rodziny objęte asystą zostały wytypowane przez pracownika socjalnego jak również na wniosek Sądu Rodzinnego i Opiekuńczego.

W Ośrodku Pomocy Społecznej realizowane jest zadanie Burmistrza Miasta i Gminy, wynikające z ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Do korzystania z tej formy świadczeń mają prawo inne osoby niż ubezpieczeni. Prawo do tego typu świadczenia przysługuje przez okres 90 dni. W 2021 roku z tego typu pomocy skorzystało 23 osoby. W ramach aktywizacji osób bezrobotnych OPS, przy współpracy z PUP, do prac społecznie użytecznych w 2021 r. zostały skierowane 24 osoby. Prace wykonywane są w jednostkach organizacyjnych podległych Urzędowi Miasta i Gminy Góra Kalwaria w wymiarze 40 godzin miesięcznie.

Ośrodek Pomocy Społecznej

ul.Pijarska 40, 05-530 Góra Kalwaria

Dział Pomocy Środowiskowej, tel. 22 37 59 371, ops@gorakalwaria.pl

Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi wolontariat w ramach współpracy ze szkołami z terenu miasta. Praca wolontariuszy polega głównie na pomocy w nauce młodszym uczniom. W 2021r. Liczba wolontariuszy wynosiła 17 osób. Prace wolontariuszy organizuje i koordynuje pracownik socjalny OPS.

Innym elementem systemu wsparcia rodzin są również placówki wsparcia dziennego tj. Świetlice Środowiskowe w Górze Kalwarii i Czersku, które są miejscem zabawy, nauki i integracji. Zatrudnieni pedagodzy, wychowawcy prowadzą zajęcia, dzięki którym dzieci i młodzież uczy się jak radzić sobie z gniewem, frustracją, jak eliminować zachowania agresywne, jak współpracować w grupie. Przy pomocy wolontariuszy dzieci i młodzież odrabia prace domowe, rozwija swoje zainteresowania. Prowadzone są zajęcia dydaktyczne, sportowe, plastyczno - techniczne, czytelnicze, kulinarne, historyczne połączone ze współpracą ze środowiskiem lokalnym, zachowania bezpieczeństwa.

W okresie wakacji dwadzieścioro dzieci ze Świetlicy Środowiskowej w Górze Kalwarii uczestniczyło w 3 tygodniowej kolonii w Satarym Sączu, zoorganizowanych przy współpracy UMiG w Górze Kalwarii przez Fundację EWA. Dzieci z Świetlicy Środowiskowej w Czersku podczas wakacji brały udział w zajęciach plenerowych tj. zajęcia fotograficzne- sesja zdjęciowa zabytków w okolicy, zajęcia „Na tropach Średniowiecznego Czerska” oraz w zajęcia plastyecznych pt” Piękno Jeziora Czerskiego”

W 2021r na świetlice uczęszczało 65 dzieci: 35 w Górze Kalwarii, 30 w Czersku.

Kolejnym elementem wsparcia rodzin jest działalność Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, działającego przy Ośrodku Pomocy Społecznej, który realizuje Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026 przyjęty uchwałą LII/446/2021 z dnia 26.05.2021.

W skład Zespołu wchodzi 8 osób, przedstawiciele: Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, Oświaty, Sądu, Ochrony Zdrowia, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Głównym zadaniem członków Zespołu jest prowadzenie procedury Niebieskiej Karty, podejmowanie działań profilaktycznych, skierowanych do mieszkańców miasta i gminy Góra Kalwaria, osób dotkniętych przemocą, stosujących przemoc, świadków przemocy, rodzin i osób zagrożonych zjawiskiem przemocy.

W 2021 roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 51 Niebieskich Kart, powołano 51 grup roboczych zajmujących się pracą nad opisanymi w kartach problemami.

W związku z trwającym stanem zagrożenia epidemicznego COVID-19 spotkania grup roboczych odbywały się zdalnie. Począwszy od maja 2021 r. powrócono do spotkań w trybie stacjonarnym. Grupy robocze odbywały się naprzemiennie: jednego tygodnia z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy na Komisariacie Policji w Górze Kalwarii, drugiego z osobami wobec, których istniało podejrzenie, że doznają przemocy w sali konferencyjnej Ośrodka Pomocy Społecznej. W 2021 r. odbyły się 274 grupy robocze z osobami doznającymi i podejrzanymi o stosowanie przemocy.

Skład grupy roboczej ustalano indywidualnie, w zależności od potrzeby w rozpatrywanym, indywidualnym przypadku. Najczęściej byli to przedstawiciele różnych grup zawodowych: policjanci, pracownicy socjalni, psychologzy, pedagodzy szkolni, przedstawiciele ochrony zdrowia i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ośrodek Pomocy Społecznej

ul.Pijarska 40, 05-530 Góra Kalwaria

Dział Pomocy Środowiskowej, tel. 22 37 59 371, ops@gorakalwaria.pl

W 2021 roku zakończono 50 procedur Niebieskiej Karty, W 43 przypadkach powodem zamknięcia karty było zakończenie przemocy w rodzinie oraz zrealizowanie indywidualnego planu pomocy, natomiast w 7 sytuacjach podjęto decyzję o braku zasadności kontynuowania procedury NK z powodu uznania, że w tych rodzinach nie zachodziła przemoc zdefiniowana w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, rodzina nie podejmuje współpracy lub zaistniały okoliczności w związku z którymi uniemożliwione jest dalsze prowadzenie działań (zgon, zmiana miejsca zamieszkania). Wśród osób wobec których istniało podejrzenie że są dotknięte przemocą w rodzinie w 2021 r było 48 kobiet, 5 mężczyzn i 6 dzieci. Natomiast wśród osób wobec których istnieje podejrzenie że stosują przemoc w rodzinie było 5 kobiet i 46 mężczyzn.

Poza prowadzeniem procedury Niebieskiej Karty Zespół Interdyscyplinarny ma za zadanie podejmować działania na rzecz przeciwdziałania przemocy. Celem podejmowanych działań jest zmniejszenie skali przemocy w rodzinie, zapobieganie pojawianiu się tego zjawiska oraz zmniejszenie negatywnych skutków przemocy i poprawa skuteczności działań pomocowych na rzecz ofiar przemocy w rodzinie.

Gminny Punkt Konsultacyjny udzielał porad prawnych i psychologicznych. Porady prawne udzielane były zdalnie i osobiście. W GPK zatrudniony był także psycholog udzielający konsultacji psychologicznych. Łącznie obsłużono 136 rodzin w tym 221 osób. W ramach procedury NK 12 osób skorzystało z terapii krótko terminowej. 6 osób wzięło udział w terapii dla osób stosujących przemoc, 6 osób skorzystało z terapii dla osób doznających przemocy.

FINANSOWANIE

Koszty poniesione na zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dzieci i młodzieży zostały ujęte w rocznym sprawozdaniu finansowym OPS za rok 2021.

Całkowity koszt pracy asystentów rodziny w roku 2021 wyniósł 91.431,34 zł, w tym dotacja uzyskana z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w wysokości 3.000,00zł.

Koszt prowadzenia placówek wsparcia dziennego tj. Świetlic Środowiskowych w 2021r wyniósł 226.615,09 zł.

Na realizację programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2021 r wydatkowano 71.820,19 zł, w tym 21.900,00 zł na konsultacje i porady psychologiczne oraz terapię prowadzoną dla osób stosujących przemoc oraz 24.000,00 zł zostały wydatkowane na porady prawne dla klientów OPS.

Całkowity koszt posiłków w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” wynosił 267.075,40 zł, w tym 171.692,00 zł z dotacji.

W Gminie realizowane były również rządowe programy wspierania rodzin. W ramach realizacji zadań zleconych wydano w 2021 r. kwotę 34.269,900,00zł

Ośrodek Pomocy Społecznej

ul.Pijarska 40, 05-530 Góra Kalwaria

Dział Pomocy Środowiskowej, tel. 22 37 59 371, ops@gorakalwaria.pl

ZAKOŃCZENIE

Wszystkie dzieci i rodziny objęte pomocą wymagają ochrony ich praw i wolności oraz wsparcia dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi do niepowodzeń szkolnych oraz wykluczenia społecznego. Rodzina wypełniając swoją funkcję wychowawczą wpływa na jakość życia młodego pokolenia, jego prawidłowy rozwój emocjonalny i intelektualny.

Celem głównym programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w celu przywrócenia zdolności do wypełniania prawidłowych ról społecznych oraz zapobieganie dysfunkcjonalności rodzin.

Wspierając rodzinę przyczyniamy się do rozwoju i wzmocnieniu więzi w całej społeczności. Dzięki uzyskanemu wsparciu eliminowane są błędy wychowawcze, rodzice, opiekunowie dzięki stałemu motywowaniu przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej biorą udział w różnego rodzaju spotkaniach, odpowiednich do występujących problemów, uczestniczą w terapii, dzieci uczęszczają na zajęcia pozaszkolne, uczą się aktywnie spędzać czas, rozwijają swoje zainteresowania.

Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej

Kamila Korzeniewska

Ośrodek Pomocy Społecznej

ul.Pijarska 40, 05-530 Góra Kalwaria

Dział Pomocy Środowiskowej, tel. 22 37 59 371, ops@gorakalwaria.pl